

СТАНОВИЩЕ

- От:** доц. д-р **Валентина Любенова Николова-Алексиева**,
Университет по Хранителни Технологии - Пловдив,
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност „Икономика и управление“ (Бизнес
икономика и Управление на проекти)
- Относно:** дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“ в ПН 3.8. „Икономика“ (Икономика и управление по отрасли-
образование, наука, иновации), към катедра „Икономика и управление по
отрасли“ в СУ “Св. Климент Охридски“.
- Основание** за представяне на становището: участие в състава на научното жури
съгласно Заповед РД 38-406/02.09.20 г. на Ректора на СУ за откриване
на процедура за защита на дисертационен труд.
- Автор на дисертационния труд:** СТЕФАН ЖЕЛЯЗКОВ РАДЕВ
- Тема на дисертационния труд:** "ПРИЛОЖЕНИЕ НА БЮРОКРАТИЧНАТА ТЕОРИЯ
ЗА АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИОННАТА
СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕТО НА БИЗНЕС
ПРОЕКТИ"

1. Актуалност на проблема.

Динамиката, комплексността и глобализацията на пазарите, в които функционират съвременните организации, изискват повишаване на организационната гъвкавост, ориентация към потребителите, постоянна готовност на организацията за осъществяване на иновации, стратегическо управление, насочено към създаване на конкурентни предимства. Преориентацията на мениджмънта на проектно-ориентираната организация е свързана, от една страна, с преход към нови сравнително формализирани стандарти на работа, и от друга, преход към нова система от ценности, начин на мислене и действие. Създаването и използването на стандарти за дейността на проектно-ориентираната организация е достатъчно сложна и трудоемка задача. В същото време тези стандарти, методически и нормативни материали е необходимо да бъдат разбрани и приети от целия управленски и изпълнителски състав на организацията. Това е свързано с изграждането на нова проектно-ориентирана организационна култура и изисква пълна организационна подкрепа. В този контекст анализът на организационната структура на бизнес проектите, разглеждани през призмата на теорията на бюрократията, формулирана от Макс Вебер е изключително актуален и обуславя необходимостта от научен труд с подобен фокус.

В тази връзка може да се заключи, че *темата на дисертацията е сполучливо избрана. Тя е изключително актуална, дисертационна е и има голяма практическа значимост. Докторантът е обосновал много добре тази значимост и актуалност.*

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Във въведението на дисертационния труд са формулирани основната цел и четири логически обвързани задачи за нейното постигане. Коректно са определени обектът и предметът на изследването, както и хипотезата на автора, че съществува *статистически значима връзка между бюрократичната структура на проектите и техния успех*. Задачите са изпълнени в хода на изследването, а формулираната изследователска хипотеза е доказана.

Избраната методология и изследователски инструментариум съответстват на сложния, многомерен характер на изследването. Основни методически подходи в изследването са проектният и структурния подход, а за доказване на хипотезата се използват следните методи: корелационен анализ, графичен анализ, сравнителен анализ и метода на експертните оценки. От полевите методи е използвано анкетно проучване. Анкетирани са 224 проектни ръководители на бизнесорганизации от широк кръг индустриални сектори, чрез онлайн платформата Lime Survey. Обработката на данни се извършва с помощта на статистическия софтуер IBM SPSS Statistics.

Отлично впечатление прави използването на количествените и качествени методи и извадковите анкетни проучвания.

Давам много висока оценка на литературния обзор, използваната методология, както и по отношение на изпълнението на поставените задачи за постигането на целта на дисертацията.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Представеният дисертационен труд е в обем от **194 страници**. В структурно отношение включва *увод, 3 глави, заключение, библиографска справка и 6 на брой приложения*. Едно от достойнствата на дисертацията е богатият набор от общо **26 таблици** и **87 фигури**.

Уводът представя избрания изследователски проблем, обоснована е актуалността на темата, формулирани са коректно основната цел, задачите, авторовата хипотеза. Прецизирани са обектът и предметът на изследването, направен е кратък преглед на състоянието на проблема в международни и национални теоретични източници, описан е изследователския инструментариум и информационните източници.

Глава първа е разработена в обем от **39 страници** и е фокусирана върху теорията за управление на проекти и различните школи в нея.

Съществен принос на докторанта в тази глава е анализа на връзките между отделните школи и класификацията на нивата и типовете проектни проучвания, в контекста на разгледаните школи.

Прави много добро впечатление отличната му запознатост с теорията на бюрократичните измерения на организациите, обвързването ѝ с проектният мениджмънт и боравенето с широк понятиен апарат.

Глава втора е озаглавена „Бюрократия, транзакционни разходи и агентски отношения – проектното управление в контекста на новата институционална икономика“ и е разработена в обем от **48 страници**.

В структурно отношение, тя е изградена от четири логически обвързани параграфа. Тя разглежда приложението на бюрократичната теория в структурния организационен анализ с фокус върху модела на Aston Group за изследване на бюрократичните измерения на организациите. Идентифицирани са възможностите за проектното

управление през призмата на новата институционална икономика – в контекста на агентския модел и транзакционните разходи.

Съществен принос в тази глава е, че на база анализа на 24 водещи стандартизирани практики за управление на проекти е предложен адаптиран модел за целите на изследването на проектни организации.

Глава трета е озаглавена „Приложение на модела за изследване на бюрократичните измерения на проектните организации“, разработена е в обем от **81 страници** и логически води до доказване на изследователската хипотеза, заложена в увода на дисертационния труд.

Съществен принос на докторанта в тази глава е идентифицирането статистическата връзка между успеха на проекта и бюрократичната структура, като резултат от дисперсионен анализ и тест на Крускал-Уолис, допълнен от ANOVA модела.

В края на трета глава са систематизирани основните аргументи, с които се доказват формулираната цел и свързаните с нея задачи.

Заклучението на дисертационния труд обобщава изводите и констатациите за резултатите от проведеното изследване. Те дават основание да се установи, че основната цел и задачите са постигнати, а хипотезата е потвърдена.

Структурата на дисертационното изследване е логически построена и съответства на поставената цел и задачи. Трудът съдържа конкретни резултати и емпирични доказателства, които обективно отразяват реалните постижения на проведеното научно изследване.

Резултатите са получени чрез съвременен инструментариум и са онагледени с подходящо подобрени таблици и фигури, което е доказателство за качествата на докторанта като отличен изследовател.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Дисертационният труд е разработен на основата на *задълбочено изследване* на голям обем теоретични и практически изследвания. В списъка на използваните литературни източници са посочени **общо 238 източника**, от които: **227 заглавия на английски език, 4 заглавия на български език и 7 електронни източника.**

Посочените литературни източници са актуални и пряко свързани с темата на дисертационния труд.

Направените систематизации и обобщения показват задълбоченост и добросъвестна работа с литературните източници, умения за приложение на аналитични и дедуктивни техники за обработка на значителен обем информация с различни изследователски методики. Коректно, в скоби са изведени всички цитирания и коментари на автора, което улеснява справките по цитираните източници. Участието на автора в дискусиите по изследваните проблеми е активно и отразява умения да се изразява собствено критично мислене и да се формулират нови изводи и констатации.

Представената библиография е доказателство за *широката ерудиция и много доброто познаване на научната литература* по темата на дисертацията.

Според приложените документи, може да се констатира, че Индивидуалният план на докторанта е изпълнен в рамките на определения срок, резултатите от включените в него образователни и изследователски задачи са обсъждани в катедрата и са отразени в отчетите. С пълна убеденост мога да потвърдя, че докторантът притежава задълбочена *теоретико-методологическа подготовка, умения за самостоятелна изследователска*

работа и резултатите от дисертационното изследване доказват тази моя преценка.

Оценявам високо получените конкретни резултати, на база на които са направени научно-обосновани изводи по отношение на статистическата връзка между успеха на проекта и бюрократичната структура, като резултат от дисперсионен анализ.

Заинтересовани страни от изследването могат да бъдат образователни и учебителни организации за целите на професионалната подготовка, бизнесорганизации с различен индустриален профил, организации от неправителствения сектор, органите на държавната и регионална власт.

5. Приноси на дисертационния труд.

*В края на автореферата е представена справка за претендираните приноси. Три от приносите са с теоретична насоченост и дообогатяване на съществуващи научни концепции и изследвания, а два са с практико-приложна насоченост. *С пълна убеденост приемам приносите като реални, достоверни и доказани в хода на дисертационното изследване.**

Приносните постижения считам за лично дело на докторанта. Изводите и предложенията в дисертационния труд представят Стефан Радев като ерудиран изследовател с добра теоретична подготовка, с възможности за творчески обобщения и формулиране на решения за практиката.

6. Мнения, препоръки и критични бележки.

- *Основно мнение:* качествена дисертация, отлично онагледена, ясно очертани приноси с потенциал за развитие.
- *Критични бележки:* нямам съществени критични бележки към дисертационното изследване.
- *Препоръки:* изследването има потенциал да прерасне в по-широкообхватен научен труд.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Представени са общо 4 публикации, посветени на дисертационния труд. Две от тях са публикувани в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а останалите две са докладвани на престижни международни научни конференции. Една от четирите публикации е на български език, а останалите три са на английски език.

Прави впечатление, високата степен на самостоятелност на авторът – 3 самостоятелни публикации и 1 в съавторство.

Приемам всички публикации като пряко съотнесими към дисертационния труд. В тях са обобщени и публикувани съществени проблеми и резултати от изследванията в дисертационния труд.

8. Оценка на автореферата.

Представеният автореферат на дисертационния труд е в обем от 46 страници. В него са отразени целите и задачите на изследването, акцентите на отделните глави на дисертационния труд, както и приносите на автора. Авторефератът е разработен в

съответствие с изискванията за изготвянето му и отразява основните резултати и приноси на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Предвид достойнствата на дисертационния труд, актуалността и сложността на изследваните проблеми, необходимостта от търсене на ефективни решения за тях в практиката, доброто теоретично равнище на изследваните и анализирани проблеми, може да се обобщи, че представеният дисертационен труд отговаря на нормативно заложените критерии за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ /ЗРАС, чл.6, ал. 2 и ал. 3 и Правилника на Софийски университет за неговото приложение/.

Посочените резултати от изследването, посветено на ***„Приложение на бюрократичната теория за анализ на организационната структура и управлението на бизнес проекти“*** дават достатъчно основание за **ВИСОКА ОЦЕНКА** на научния потенциал и възможности за изследователска дейност на докторанта.

Всичко това ми позволява убедено да гласувам **ПОЛОЖИТЕЛНО** за присъждане на **СТЕФАН ЖЕЛЯЗКОВ РАДЕВ** на научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“ (Икономика и управление по отрасли- образование, наука, иновации).

Дата: 03.11.2020 г
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: (П)

(доц. д-р В. Николова- Алексиева)